

Učebné osnovy – I. cyklus - Vzdelávacia oblasť : Človek a spoločnosť

Človek a spoločnosť

Základné údaje

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	Človek a spoločnosť
Škola (názov, adresa)	Základná škola J. A. Komenského, Komenského 7, 050 01 Revúca
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	2. ročník – 66 hodín ročne (2 hodiny týždenne) 3. ročník – 33 hodín ročne (1 hodina týždenne)
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	učebnice a pracovné zošity schválené MŠVVaM SR, mapy, obrázkové materiály, časové osi, regionálne zdroje, pracovné listy, digitálne vzdelávacie materiály

Charakteristika predmetu

Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť je zameraná na rozvoj spoločenskovednej gramotnosti žiakov a na postupné poznávanie sociálneho, kultúrneho a historického prostredia, v ktorom žijú. Hlavným cieľom predmetu je podporovať schopnosť žiakov skúmať svoje bezprostredné okolie, porozumieť vzťahom medzi ľuďmi a orientovať sa v základných spoločenských javoch a procesoch.

Žiaci prostredníctvom pozorovania, porovnávania a zaznamenávania vybraných javov spoznávajú svoju obec, jej blízke okolie a fungovanie miestnej komunity. Učia sa vnímať špecifiká miesta, v ktorom žijú, orientovať sa v priestore, rozpoznávať významné miesta a chápať ich funkciu v každodennom živote. Dôraz sa kladie na rozvoj vzťahu k domovu, škole, obci a regiónu.

Vzdelávanie podporuje rozvoj časového uvedomovania – žiaci sa oboznamujú so základnými časovými pojmi a intervalmi, učia sa rozlišovať minulosť, prítomnosť a budúcnosť a chápať, že súčasnosť je výsledkom konania ľudí v minulosti. Prostredníctvom jednoduchých príkladov z rodinného a miestneho prostredia si vytvárajú prvotné historické predstavy.

Predmet Človek a spoločnosť prispieva k rozvoju občianskych a sociálnych kompetencií. Žiaci sa učia spolupracovať, komunikovať, rešpektovať pravidlá spoluzitia, vnímať rôznorodosť ľudí a ich rolí v spoločnosti. Rozvíja sa u nich empatia, tolerancia a zodpovednosť za vlastné správanie.

Dôležitou súčasťou vzdelávania je formovanie aktívneho postoja k okoliu. Žiaci sú vedení k záujmu o dianie vo svojom prostredí, k uvedomovaniu si potreby chrániť kultúrne a spoločenské hodnoty a k ochote zapájať sa do aktivít, ktoré prispievajú k zlepšovaniu života v obci a v škole.

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť vytvára základy pre ďalšie spoločenskovedné vzdelávanie v nasledujúcich cykloch a podporuje formovanie zodpovedného, uvedomelého a aktívneho člena spoločnosti.

Človek a spoločnosť

Ciele a výkonové štandardy

Hlavným cieľom 1. cyklu je podporovať u žiakov schopnosť skúmať svoju obec, jej blízke okolie a vzťahy medzi ľuďmi. Žiaci pozorujú, porovnávajú a zaznamenávajú vybrané aspekty fungovania komunity, v ktorej žijú. Vedia sa orientovať vo svojom okolí a poznajú jeho špecifiká. Poznajú základné časové intervaly. Sú si vedomí, že súčasnosť je výsledkom konania v minulosti. Vnímajú jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých. Rešpektujú základné pravidlá spolunažívania a komunikácie. Zaujímajú sa o svoje okolie a sú ochotní zapájať sa do aktivít na jeho zlepšovanie.

Ciele vzdelávania

1. Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.
2. S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, osvojiť si základy spolupráce v skupine.
3. Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.
4. Rozlišovať a skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni, rozumieť potrebe starostlivosti o životné prostredie na príkladoch z miestnej krajiny.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.

7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spoložití s inými.
9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.
10. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.

1. Geografický komponent

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Používať pojmy potrebné na orientáciu. Mať prehľad o prírodných, kultúrnych a historických prvkoch v okolí.	Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov a v blízkom okolí školy. Získavať informácie pozorovaním. Spolupracovať v skupine pri riešení úloh.	Identifikovať prírodné, kultúrne a historické prvky v okolí. Orientovať sa v priestore.	Moja škola, okolie školy, prírodné prvky, historické pamiatky, kultúrne budovy.	Určovanie orientačných bodov. Opis cesty. Určovanie polohy objektov (vpravo, vľavo, hore, dole...). Pozorovanie prvkov obce. Rozlišovanie pojmov podľa miestnych podmienok.

2. Dejepisný komponent

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Rozvrhnúť si čas. Ilustrovať plynutie času na príkladoch. Pomenúvať roly v rodine a triede.	Časová postupnosť, plánovanie času, meranie času, kalendár. Rodostrom a rodinné vzťahy.	Identifikovať zmeny v čase. Používať pojmy (predtým, potom...). Určiť dni v týždni. Určiť členov rodiny a ich funkcie.	Čas, kalendár, deň, dni v týždni, rodina, rodostrom.	Určovanie vzťahov medzi dňami. Zoraďovanie udalostí. Zostavovanie rodostromu. Určovanie rodinných vzťahov. Prejavenie úcty členom rodiny.

3. Občiansky komponent

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Podieľať sa na zlepšení života v triede a škole. Uplatňovať práva a povinnosti.	Pravidlá, školský poriadok, férovosť.	Poznať význam pravidiel. Navrhnuť pravidlá triedy. Pochopiť rozdiel medzi právami a povinnosťami.	Školský poriadok, pravidlá triedy.	Tvorba pravidiel triedy. Vysvetľovanie významu pravidiel. Uvádzanie príkladov práv a povinností. Uplatňovanie fair play.

4. Život obce a vzťahy v komunite

a) Inštitúcie, symboly, sviatky

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Mať prehľad o prírodných, kultúrnych a historických prvkoch v okolí. Opísať význam osôb, úradov a udalostí v komunite.	Inštitúcie, komunita, symboly, sviatky, tradície. Funkcia služieb v obci.	Vymenovať inštitúcie v obci a ich funkcie. Vymyslieť a nakresliť piktogramy. Rozpoznať štátne symboly. Vymenovať sviatky.	Obec, inštitúcie, piktogramy, štátne symboly, sviatky, tradície.	Identifikovanie inštitúcií v obci. Tvorba piktogramov. Spievanie hymny. Diskusia o tradíciách.

b) Zodpovedné hospodárenie

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Spolupracovať v skupine podľa postupu. Zlepšovať život v triede a škole.	Deľba práce, povolania, šetrenie, zodpovedný prístup k zdrojom.	Pochopiť rôzne povolania. Poznať šetrenie zdrojov a peňazí. Získavať informácie rozprávaním.	Deľba práce, povolania, šetrenie, môj zárobok.	Vymenovanie povolaní. Dramatizácia povolaní. Rozdelenie práce v triede. Návrhy na šetrenie. Jednoduché formy zárobku.

c) Krízové situácie

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Riešiť krízové situácie – privolať pomoc.	Modelové situácie, tiesňové linky, SOS.	Vedieť privolať pomoc. Poznať čísla záchranných zložiek.	Pomoc, SOS.	Dramatizácie situácií. Vysvetlenie postupu pri privolaní pomoci.

d) Informácie a reklama

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Prezentovať výsledky práce. Identifikovať reklamu.	Rozlišovanie fikcie a reality. Reklama. Zdroje informácií.	Rozpoznať reklamu. Pomenovať jej vplyv. Vymyslieť príbeh s fikciou.	Fikcia, realita, reklama.	Tvorba reklamy. Rozlišovanie fikcie a reality v príbehoch. Krátke prezentácie.

2. ročník

1. Geografický komponent

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Rozširovať poznatky o prírodnom a spoločenskom prostredí v obci a okolí. Orientovať sa v priestore podľa mapy, plánu, orientačných bodov.	Základná orientácia v obci, okolí školy, v krajine; používanie jednoduchých plánov a máp. Rozlišovanie prírodných a človekom vytvorených prvkov.	Vedieť sa orientovať podľa jednoduchého plánu. Identifikovať prírodné a kultúrne prvky v širšom okolí. Rozlišovať typy krajiny.	Obec, okolie, mapa, plán, prírodné prvky, kultúrne prvky.	Práca s jednoduchým plánom. Vyhľadávanie objektov na mape. Pozorovanie okolia. Triedenie prvkov krajiny.

2. Dejepisný komponent

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Porovnávať minulosť a súčasnosť v živote obce	Život v minulosti vs. dnes – bývanie, doprava,	Identifikovať a opísať zmeny v čase.	Minulosť, súčasnosť, tradície,	Porovnávanie obrázkov a textov. Diskusia o živote kedysi a dnes.

a rodiny.	škola, spôsob života. Zmeny v obci.	Porovnávať minulé a súčasný prvky života.	zmeny v obci.	Zaznamenávanie zmien v obci.
-----------	--	--	---------------	------------------------------

3. Občiansky komponent

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Rešpektovať pravidlá spolužitia. Spolupracovať v skupine.	Pravidlá v triede, v rodine, v obci; riešenie konfliktov; zodpovednosť.	Rozumieť dôsledkom nedodržovania pravidiel. Vedieť spolupracovať.	Pravidlá, povinnosti, spolupráca.	Tvorba triednych pravidiel, modelové situácie, riešenie konfliktov.

4. Život obce a vzťahy v komunite

a) Inštitúcie, služby, profesie

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Mať prehľad o funkcii inštitúcií a služieb v obci.	Úrady, služby, základné inštitúcie a ich význam pre komunitu.	Vymenovať inštitúcie a ich úlohy. Opísať prácu ľudí v profesiách.	Obecný úrad, pošta, obchod, lekárne, služby.	Exkurzie po obci, rozhovory o povolaniach, určovanie funkcie inštitúcií.

b) Kultúra a tradície

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Spájať sviatky a tradície s kultúrnym dedičstvom.	Rodinné a miestne tradície, sviatky roka.	Poznať základné sviatky a spôsoby ich slávania.	Tradície, sviatky, kultúrne dedičstvo.	Diskusia o tradíciách, prezentácie, výtvarné spracovanie sviatkov.

c) Zodpovedné hospodárenie

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Pochopiť význam zodpovedného nakladania so zdrojmi.	Peniaze, šetrenie, práca, spotreba.	Uvedomiť si hodnotu práce. Vedieť pomenovať spôsoby šetrenia.	Peniaze, šetrenie, spotreba.	Situácie na plánovanie výdavkov. Návrhy ako šetriť zdroje.

d) Krízové situácie

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Vedieť reagovať v rizikových situáciách.	Základné pravidlá bezpečnosti; pomoc a tiesňové linky.	Vedieť privolať pomoc. Identifikovať nebezpečné situácie.	Pomoc, nebezpečenstvo, tiesňové čísla.	Modelové situácie, riešenie situácií ohrozenia, dramatizácia.

e) Médiá a informácie

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Rozlišovať medzi rôznymi druhmi správ a informácií.	Zdroj informácií, reklamné správy, rozprávkové prvky.	Vedieť rozoznať reklamu. Identifikovať fikciu vs realitu.	Informácia, zdroj, reklama, fikcia.	Analýza krátkych ukážok, tvorba vlastnej reklamy, triedenie informácií.

3. ročník

1. Geografický komponent

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Orientovať sa v širšom okolí obce. Používať mapu a plán na vyhľadávanie informácií. Rozlišovať krajinné typy a prvky.	Mapy a plány – základné značky. Krajina a jej zložky. Orientácia v teréne podľa jednoduchých odporúčaní.	Vedieť pracovať so základnými mapovými prvkami. Rozlišovať prírodné a človekom vytvorené prvky. Chápať premenlivosť krajiny.	Mapa, legenda, krajina, krajinné prvky, svetové strany.	Práca s mapou a plánom. Určovanie polohy objektov. Orientačné cvičenia v teréne. Pozorovanie zmien v krajine.

2. Dejepisný komponent

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Rozlišovať významné udalosti a osobnosti obce. Pochopiť, ako sa menil život v regióne.	Minulosť obce – významné budovy, udalosti, pamätné miesta, dôležité osobnosti. Zmeny v spôsobe života (doprava, bývanie, práca).	Pomenovať dôležité historické prvky obce. Chápať rozdiel medzi minulosťou a súčasnosťou.	Minulosť, osobnosti, pamätníky, tradície.	Prechádzka obcou, hľadanie pamätných miest. Porovnávanie obrázkov „kedysi a dnes“. Rozhovory o minulosti.

3. Občiansky komponent

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Zodpovedne sa zapájať do života triedy a školy. Rozpoznávať dobré a zlé konanie.	Pravidlá spolužitia, zodpovednosť, spravodlivosť.	Osvojovať si zásady spolupráce. Vedieť pomenovať následky správania.	Pravidlá, zodpovednosť, spolupráca.	Diskusie o modelových situáciách, riešenie konfliktov, práca v skupine.

4. Život obce a vzťahy v komunite

a) Inštitúcie, komunita, služby

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Identifikovať funkcie inštitúcií a ich význam pre život obce.	Inštitúcie, komunitné služby, dobrovoľnícke činnosti.	Pochopiť fungovanie služieb v komunite. Zapájať sa do prospešných aktivít.	Obec, služby, komunita, dobrovoľníctvo.	Pozorovanie fungovania obce. Vytváranie návrhov na zlepšenie komunálneho prostredia.

b) Kultúrne a spoločenské dianie

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Vysvetliť význam kultúrnych a spoločenských udalostí.	Podujatia v obci, tradície, kultúrne dedičstvo.	Poznať kultúrne akcie v regióne. Chápať ich význam.	Podujatie, kultúra, dedičstvo.	Zber informácií o podujatiach. Vytvorenie pozvánky/postera.

c) Zodpovedné hospodárenie

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Plánovať osobné a triedne zdroje. Pochopiť	Peniaze, úspory, rozpočet, povolania.	Vedieť pomenovať príjmy a výdavky.	Peniaze, rozpočet, práca, úspory.	Tvorba jednoduchého rozpočtu. Simulácia nákupných situácií.

význam práce a peňazí.		Racionálne zvažovať potreby.		
------------------------	--	------------------------------	--	--

d) Krízové situácie a bezpečnosť

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Správne reagovať v rizikových a mimoriadnych situáciách.	Bezpečnosť doma, v škole, na ulici; tiesňové linky; pomoc iným.	Vedieť identifikovať nebezpečné situácie. Ovládať postup pri privolaní pomoci.	Nebezpečenstvo, SOS, tiesňová linka.	Modelové situácie, dramatizácie, nácvik tiesňových volaní.

e) Médiá, informácie, reklama

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Ciele	Pojmy	Činnosti
Kriticky prijímať informácie z rôznych médií.	Typy médií, reklamné prvky, fikcia vs. realita.	Vedieť identifikovať manipulatívne prvky. Rozlíšiť informáciu od reklamy.	Reklama, informácia, médiá, fikcia.	Analýza ukážok, tvorba reklamného plagátu, porovnávanie rôznych zdrojov informácií.

Etická výchova

Základné údaje

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	Etická výchova
Škola (názov, adresa)	Základná škola J. A. Komenského, Komenského 7, 050 01 Revúca
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1. ročník – 33 hodín ročne (1 hodina týždenne) 2. ročník – 33 hodín ročne (1 hodina týždenne) 3. ročník – 33 hodín ročne (1 hodina týždenne)
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	metodické materiály k etickej výchove, pracovné listy, situačné a rolové hry, príbehy s etickým obsahom, diskusné aktivity, digitálne vzdelávacie zdroje

Charakteristika predmetu

Etická výchova

Etická výchova je zameraná na rozvoj medziľudských vzťahov, schopnosti spolupráce a komunikácie žiakov. Vedie žiakov k uvedomovaniu si jedinečnosti a vzácnosti seba samého i druhých, k rešpektovaniu základných pravidiel spolunažívania a k zodpovednému správaniu sa v každodenných situáciách.

Predmet podporuje rozvoj sociálnych a morálnych kompetencií, učí žiakov dodržiavať pravidlá, práva a povinnosti vo vlastnom živote aj v spoľužití s inými. Žiaci sa učia rozpoznávať a hodnotiť svoje správanie aj správanie druhých z hľadiska morálneho dobra, rozvíjajú empatiu, ohľaduplnosť, toleranciu a schopnosť riešiť konflikty primeraným spôsobom.

Etická výchova v 1. vzdelávacom cykle vytvára základy pre formovanie pozitívnych vzťahov v triede, rodine a komunite. Podporuje rozvoj emocionálnej inteligencie, sebapoznania a sebaregulácie a prispieva k budovaniu bezpečného a rešpektujúceho prostredia v škole.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.
2. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.
3. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.
4. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spoľužití s inými.

UČEBNÉ OSNOVY – 1. CYKLUS

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ – ETICKÁ VÝCHOVA

1. cieľ: Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Opísať vonkajšie znaky, ktorými sa žiaci odlišujú (oblečenie, farba vlasov, farba očí). Opísať vonkajšie i vnútorné vlastnosti, ktorými sa ľudia odlišujú (výška, pohlavie, materinský jazyk, povahové vlastnosti). Pomenovať príbuzenské vzťahy (syn/dcéra, brat/sestra) resp. uviesť mená spolužiakov a opísať, čo kto zvyčajne robí. Pomenovať vonkajšie okolnosti vzájomného spojenia s ostatnými (sme spolužiaci, členovia jednej rodiny, kamaráti v ŠKD/krúžku a pod.). Všimnúť si, že spolužiaci či iní ľudia potrebujú s niečím pomôcť, poznať a opísať ich potrebu.	Opísať rozlišujúce znaky medzi spolužiakmi, kamarátmi, inými známymi ľuďmi. Okrem popisu príbuzenských vzťahov a typického konania členov rodiny alebo spolužiakov pomenovať aj ich osobné vlastnosti s opisom toho, ako sa prejavujú. Opísať na príkladoch, aký má osobitý vzťah k jednotlivým členom rodiny, resp. k jednotlivým spolužiakom a ako sa prejavuje navonok. Pomenovať vzájomné vzťahy v skupine (je nám spolu dobre, sme zábavná partia, navzájom si pomáhame, spolu sa staráme o kvety, chceme spolu vyhrať súťaž a pod.). Vhodne ponúknuť pomoc, primeranú veku a schopnostiam, vybranému spolužiakovi alebo človeku v blízkom okolí.	Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých. Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarát-ských skupinách. Pomenovať svoju rolu v rodine či triede abstraktnejším pojmom (zabávač, vodca, mysliteľ, tichý pomocník, rebel, obranca slabších a pod.). Vyvodzovať dôsledky svojej role v rodine a triede pre svoj ďalší rozvoj (výhody a nevýhody, zodpovednosť). Pomenovať, čo ho spája s ostatnými. Pomenovať nielen okolnosti skupiny a vzťahy v skupine, ale aj vyššie ľudské hodnoty (dodržiavame pravidlá, máme k sebe vzájomnú úctu, vieme sa otvorene porozprávať, povzbudzujeme sa navzájom, pomáhame druhým a pod.).

		Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí. Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.
--	--	--

2. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Slušne komunikovať na úrovni mechanicky naučených pozdravov, a v prípade, že je k tomu donútený okolnosťami (autorita učiteľa, očakávanie odmeny). Slušne komunikovať a byť zdvorilý bežne a spontánne, ale bez hlbšieho významu medziľudského vzťahu. Vyjadriť svoje myšlienky a pocity iba na vyzvanie, zjednodušene a v uzavretých schémach. Jednoducho sformulovať svoje myšlienky a pocity bez reflexie ich dopadu na druhých (egocentrický prístup).	Prejavovať záujem o zdvorilú komunikáciu kvôli budovaniu dobrých vzťahov s druhými. Zdvorilo komunikovať a prejavovať tak osobný záujem o druhých, okrem slušného správania klásť otázky, aktívne počúvať, vyjadrovať rešpekt a uznanie. Vyjadriť svoje myšlienky a pocity tak, že si všíma, ako pôsobia na druhých. Vhodne, slušne a zdvorilo reagovať na vyjadrenie myšlienok a pocitov spolužiakov, k určenej téme. Vhodne a slušne verbálne vyjadriť svoje bežné emócie. Vyjadriť svoje emócie v súlade s tým, čo aktuálne	Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu. Slušne a zdvorilo poskytnúť spätnú väzbu na nevhodné správanie spolužiaka. Slušne a zdvorilo sa ospravedlniť za svoje nevhodné správanie. Vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni. Opísať reakcie spolužiakov na vyjadrenie svojich myšlienok a pocitov. Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli

Pomenovať emócie (radosť, smútok, strach, hnev, dôvera, znechutenie, očakávanie, prekvapenie). Pomenovať prejavy emócií (úsmev, plač, zatäté päsťe, sčervenanie, pokoj, nepokoj a pod.). Vypočuť si názory druhých bez preukázania záujmu o ich zdôvodnenie a motivácie.	cíti. Zvážiť názory spolužiakov k určenej téme ako príležitosť na vylepšenie svojho názoru. Aktívne rozvíjať vzťahy v komunite.	bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporené. Viesť jednoduchý dialóg na základe svojich aktuálnych emócií a emócií spolužiaka. Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.
---	--	--

3. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Opísať svoje charakterové vlastnosti. Opísať svoje záľuby. Pomenovať svoje dobré charakterové vlastnosti a schopnosti. Opísať typické správanie sa v triede. Na príklade príbehu z bežného života pričleniť konanie hlavnej postavy k uvedeným vlastnostiam konania.	Opísať predstavy o svojom budúcom povolání. Pomenovať a oceniť dobré charakterové vlastnosti spolužiakov. Identifikovať kladného hrdinu v príbehu. Vyjadriť svoj súhlas/nesúhlas s konaním postáv príbehu. Identifikovať koho vo svojom okolí považuje za hrdinu a prečo.	Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny. Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať. Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore. Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania a posúdiť ich etický rozmer.

4. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Vymenovať pravidlá platné v triede. Navrhnuť pravidlo vzhľadom na situáciu v triede.	Identifikovať dôsledky porušenia základných pravidiel školského poriadku. Rozlíšiť svoje práva a povinnosti.	Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole. Dodržiavať spoločným hlasovaním prijaté triedne pravidlá.

Uviesť príklad sankcie za nedodržiavanie pravidiel v triede a škole.	Uviesť príklady pravidiel z rôznych situácií.	Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách.
--	---	---

5. cieľ: Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom správ

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Uviesť jednoduché príklady situácií, v ktorých potrebujem vyhľadať informáciu.	Rozlíšiť rôzne typy informačných zdrojov (tlačené, zvukové, obrazové, elektronické). Uviesť príklad situácie stretnutia sa s klamstvom.	Pomenovať rôzne zdroje informácií. Uviesť príklad nepravdivej správy. Navrhnuť možnosti overenia informácie.

6. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Identifikovať možnosti zlepšenia života v triede/škole. V práci v skupine navrhnúť možné riešenia.	Hlasovaním vybrať prezentované návrhy na zlepšenie života v triede/škole.	Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole. Vyhodnotiť výsledky zavedeného opatrenia.

ETICKO-OSOBNOSTNÉ KOMPONENTY

Etická výchova – 1. cyklus

1. Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Pojmy: Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie. Činnosti: Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie vo vzťahu k spolužiakom, vyjadrenie úcty k učiteľom a zamestnancom školy (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov. Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a	Pojmy: Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie. Činnosti: Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie vo vzťahu k blízkym a vzdialenejším osobám. Vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu k starým rodičom (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov.	Pojmy: Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie. Činnosti: Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie v spoločnosti. Vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a automatizácia ich používania. Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách v

nesúhlasu v rôznych situáciách v triede a škole. Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie počas vyučovania.	Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách bližšieho a vzdialenejšieho prostredia. Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie v rôznych životných situáciách.	spoločnosti.
---	--	---------------------

2. Sebapoznávanie

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Pojmy: Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania. Činnosti: Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností vo vzťahu k spolužiakom a učiteľom. Rozprávanie o vlastných záľubách. Vyjadrovanie želaní a túžob a plánov na ich realizáciu.	Pojmy: Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania. Činnosti: Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností v bežnom živote. Rozvíjanie a využitie svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní vo vzťahu k spoločnosti. Rozprávanie o vlastných záľubách a o tom, ako pomáhajú v živote.	Pojmy: Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania. Činnosti: Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností v rôznych životných situáciách. Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní. Rozprávanie o vlastných záľubách a o tom, ako pomáhajú v živote a vo vzťahoch s

	Tvorivé vyjadrovanie želaní a túžob a plánov na ich realizáciu.	druhými.
--	---	----------

3. Vnímanie jedinečnosti v každom človeku

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Pojmy: Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca. Činnosti: Identifikovanie jedinečných a zaujímavých črt spolužiaka. Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom. Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce.	Pojmy: Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania. Činnosti: Identifikovanie jedinečných a zaujímavých črt členov rodiny. Vedomé pomenovanie, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom. Vnímanie rodinných vzťahov ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce.	Pojmy: Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť. Činnosti: Identifikovanie jedinečných a zaujímavých črt druhého človeka. Vnímanie spolužitia ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce. Tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého, druhých.

4. Spoznávanie a vyjadrovanie emócií

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Pojmy: Emócie (nadšenie, radosť, dôvera, strach, hnev), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií. Činnosti: Modelovanie reakcií na rozličné vyjadrené emócie nadšenia, radosti, hnevu. Zvládanie prejavov vlastných emócií.	Pojmy: Emócie (súcit, strach, hnev, prekvapenie), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie v rodine. Činnosti: Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu. Modelovanie reakcií na rozličné vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu. Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické.	Pojmy: Emócie, vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch. Činnosti: Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu. Modelovanie reakcií na rozličné vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu, znechutenia. Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické a zároveň nenarúšali druhých.

5. Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozera

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Pojmy: Čestnosť a pravdivosť, dobré vlastnosti. Činnosti:	Pojmy: Odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti. Činnosti: Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí a ich	Pojmy: Čestnosť a pravdivosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti. Činnosti:

Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí a ich konania na príkladoch rozprávkových príbehov.	konania na príkladoch postáv z bežných príbehov, alebo zo seriálov a filmov.	Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí a ich konania na príkladoch postáv z bežných príbehov, alebo z dejín, literatúry, seriálov alebo filmov.
Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv.	Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv medzi akými rozhodnutiami.	

6. Sebariadenie a rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Sebariadenie – pojmy: Túžby, potreby, sebaovládanie. Činnosti: Kultivovanie schopnosti odolávať lákavým ponukám. Rozvíjanie vzťahov – pojmy: Komunita, inšpiratívni ľudia. Činnosti: Oceňovanie hodnôt spojených s komunitou triedy a školy (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie). Poznávanie rôznych životných situácií	Sebariadenie – pojmy: Túžby, rebríček hodnôt, osobné ciele. Činnosti: Kultivovanie schopnosti odolávať lákavým ponukám, ak sa dostanú do sporu s dôležitejšími osobnými cieľmi. Rozvíjanie vzťahov – pojmy: Domov, rodina, príbuzní a blízki. Činnosti: Oceňovanie hodnôt spojených s rodinou (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie). Poznávanie variability rôznych životných situácií	Sebariadenie – pojmy: Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť. Činnosti: Kultivovanie schopnosti odolávať lákavým ponukám, ak sa dostanú do sporu s dôležitejšími osobnými cieľmi. Rozvíjanie vzťahov – pojmy: Inšpiratívni ľudia. Činnosti: Oceňovanie hodnôt spojených s blízkymi osobami (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie).

detí. Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v komunite a ich bližšie spoznávanie.	rodín. Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v rodine a ich bližšie spoznávanie.	Poznávanie variability rôznych životných situácií detí. Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v spoločnosti a ich bližšie spoznávanie.
---	--	--

Náboženská výchova / náboženstvo

Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania

Základné údaje – úvodná tabuľka

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	Náboženská výchova / náboženstvo – Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania
Škola (názov, adresa)	Základná škola Komenského, komenského 7, 050 01 revúca
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1. ročník – 33 hodín ročne (1 hodina týždenne) 2. ročník – 33 hodín ročne (1 hodina týždenne) 3. ročník – 33 hodín ročne (1 hodina týždenne)
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	Biblia, detská biblia, metodické materiály ECAV, pracovné listy, príbehy, piesne, modlitby

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia podoblasť náboženská výchova sa na škole vyučuje ako náboženská výchova/náboženstvo Rímskokatolíckej cirkvi v Slovenskej republike a náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku.

Náboženská výchova Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania je zameraná na rozvíjanie duchovnej, morálnej a hodnotovej orientácie žiakov. Viedie žiakov k poznávaniu Boha, Biblie, kresťanských hodnôt a k vytváraniu osobného vzťahu k viere primerane ich veku a schopnostiam.

Predmet podporuje rozvoj osobnosti žiaka v oblasti viery, sebapoznania, medziľudských vzťahov a zodpovedného konania. Pomáha žiakom porozumieť náboženskej reči, symbolom a biblickým príbehom a uplatňovať kresťanské hodnoty v každodennom živote.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Pozorovať a vnímať náboženskú skutočnosť.
2. Rozvíjať náboženské vedomosti a poznanie.
3. Chápať náboženskú reč a jazyk a komunikovať ním.
4. Uvažovať a konať podľa vlastného náboženského presvedčenia.
5. Vyjadriť svoju religiozitu a vieru nábožensky motivovaným konaním a životom.

UČEBNÉ OSNOVY PRE 1. VZDELÁVACÍ CYKLUS

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Náboženská výchova / náboženstvo – ECAV

Komponent 1: Boh a človek

Výkonový štandard – žiak vie, dokáže

1. ročník	2. ročník	3. ročník
vnímať vieru ako jedinečný dar a súčasť človeka, posúdiť dôležitosť Božej prítomnosti v živote človeka, vyjadriť radosť z Božieho stvorenia a správať sa k nemu s rešpektom a úctou, zdôvodniť hodnotu človeka ako jedinečného Božieho stvorenia, vnímať druhých ľudí s rešpektom a oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.		

Obsahový štandard

1. ročník	2. ročník	3. ročník
pozorovanie okolitého sveta, vnímanie Boha ako Stvoriteľa, vyjadrenie radosti a vďaky za dar stvorenia cez príbehy v knihe Genesis, uvedomenie si „života ako daru“ a ako výzvy: teším sa, že žijem a mám šancu sa rozvíjať –	identifikovanie osobných záľub, túžob, schopností a zručností, pozitívne sebahodnotenie, sebaúcta, pozitívny postoj k sebe samému, upevňovanie pozitívnych hodnôt na	identifikovanie obdivuhodných a inšpirujúcich vlastností na spolužiakoch a kamarátovi, ocenenie druhého za to, kým je a čo robí, rozvíjanie dobrých vzťahov na základe inšpirácie zo životov niektorých biblických

dôraz na osobný rozvoj Božieho dieťaťa v aktuálnom svete a v rámci ostatného Božieho stvorenia	základe príbehov niektorých biblických postáv Starej zmluvy, rozlišovanie charakterových vlastností, povahových čŕt a schopností u rôznych ľudí, rešpektovanie roznosti, dôstojnosť ľudskej osoby v spoločenstve sveta, cirkvi a komunity, do ktorej človek patrí	postáv Starej zmluvy a Novej zmluvy, akceptovanie druhých takých, akí sú – uplatňovanie ústretovosti a rešpektu vo vzťahoch s druhými, v rámci hodnoty viery v Pána Boha
--	---	--

Komponent 2: Ježiš Kristus

Výkonový štandard – žiak vie, dokáže

1. ročník	2. ročník	3. ročník
interpretovať základné biblické príbehy z Ježišovho života, posúdiť hĺbku Ježišovej lásky a odpustenia hriechov, vnímať Ježiša Krista ako Spasiteľa sveta, ale aj ako osobného Priateľa		

Obsahový štandard

1. ročník	2. ročník	3. ročník
pozorovanie a identifikovanie skutkov lásky a pomoci v blízkom i vzdialenom okolí, vnímanie Božieho pôsobenia a starostlivosti cez skutky lásky na základe príbehov zo	identifikovanie viery v bežných životných situáciách v rámci príbehov z Ježišových podobenstiev, vnímanie viery ako dôležitej súčasti života	spoznávanie Boha pôsobiaceho v osobe Otca, Syna a Ducha Svätého, so zameraním na celkový Ježišov príbeh ako Učiteľa a Spasiteľa,

života Ježiša Krista, vzťahy v rodine a škole, vzájomná komunikácia v príbehoch Ježiša ako človeka v tomto svete – potvrdenie Jeho božskosti a inšpirácia pre život kresťana v tomto svete	cez Ježišove skutky uzdravenia a cez Ježišove zázraky	pozorovanie vplyvu hriechu a významu odpustenia na základe Ježišovej smrti a vzkriesenia, vnímanie skutočnosti večného života ako dôsledku osobného rozhodnutia sa pre život vo viere a jeho vplyv na situácie bežného života
---	---	--

Komponent 3–4: Písmo sväté, Cirkev a sviatosti

Výkonový štandard – žiak vie, dokáže

1. ročník	2. ročník	3. ročník
tvorivo interpretovať vybrané biblické príbehy, posúdiť konanie biblických postáv a vyjadriť dôsledky ich správania, pomenovať čo je cirkev, chápať cirkev ako spoločenstvo veriacich v Ježiša Krista, posúdiť význam cirkevných sviatkov a nedele v živote kresťana, pomenovať čo sa nachádza v kostole a prečo		

Obsahový štandard

1. ročník	2. ročník	3. ročník
získanie znalostí o vzniku prvotnej cirkvi a	prejavy viery v rodine a cirkevnom	získanie znalostí o chráme a jeho súčiastiach,

prvých cirkevných spoločenstvách a poznanie cirkvi v jej biblických základoch, objavovanie významu evanjeliovej zvesti, konceptu hriechu, obete, milosti a odpustenia v každodennom živote súčasného človeka, vnímanie cirkvi ako miesta, kde patrím aj ja	spoločenstve, slávenie nedele, sviatky Vianoc, Veľkej Noci, svätodušné sviatky, objavovanie rôznych spôsobov oslavy Boha v rodine a v cirkevnom spoločenstve cez poznanie sviatkov a významu nedeľného sviatočného dňa	prejavy viery v cirkvi ako spoločenstve pomáhajúcich a navzájom sa rešpektujúcich kresťanov, rešpekt k rôznym kresťanským tradíciám a základné poznanie iných nekresťanských tradícií
--	--	---

Komponent 5: Kresťanský život

Výkonový štandard – žiak vie, dokáže

1. ročník	2. ročník	3. ročník
tvorivo interpretovať vlastné modlitby a chápať ich ako vyjadrenie svojho vzťahu k Bohu, posúdiť potrebu dávania a prijímania lásky, odpustenia a prijímania sa navzájom, zdôvodniť význam vzťahov v rodinách, spoločenstve a cirkvi, zdieľať svoje myšlienky a postoje k osobnej viere veku primeraným spôsobom, vnímať potreby druhých ľudí a prejaviť im ochotu pomôcť, argumentovať voľbu medzi morálne správnym a nesprávnym konaním		

Obsahový štandard

1. ročník	2. ročník	3. ročník
objavovanie rôznych spôsobov modlitby a Božej prítomnosti v Biblii a princípy konania biblických postáv a ich inšpirácia pre život kresťana cez ich duchovný život, práca s biblickými textami o modlitbe, modlitba v spoločenstve, dôležitosť osobnej modlitby, osvojovanie si rôznych foriem modlitby, poznanie významu postojov pri modlitbe, práca s Desatorom a jeho vplyv na život s Pánom Bohom a na vzájomné medziľudské vzťahy – voľba medzi morálnym a nemorálnym správaním	komunikácia v triede a škole, osvojovanie si pravidiel slušnej komunikácie, empatia, na základe konkrétnych príkladov dobrých a zlých skutkov z Biblie – Novej zmluvy, osvojovanie si vhodných spôsobov vyjadrovania vlastných emócií a postojov; dôsledky nevhodného vyjadrovania emócií a postojov na príklade biblických postáv zo Starej zmluvy, vedenie zmysluplného rozhovoru a rôzne spôsoby vyjadrenia priateľstva a lásky, vďačnosti a úcty ako dôsledku života vo viere	identifikovanie momentov vnímania Ježišovej prítomnosti v osobnom živote, komunikácia s ním, vytváranie si osobného vzťahu, identifikácia s osobou Ježiša ako vzorom pre život kresťana, aplikovanie posolstva biblických príbehov do osobného života – Ježišove skutky vo vzťahu k ľuďom v rámci biblických príbehov, objavovanie vytvárania vzťahov s ostatnými ľuďmi a ich zásady – etické princípy, princípy slušného správania, praktické dôsledky v rámci vyučovania – projektové vyučovanie.

Náboženská výchova / náboženstvo

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Rímskokatolícka cirkev (NAV RK)

Základné údaje – úvodná tabuľka

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	Náboženská výchova / náboženstvo – Rímskokatolícka
Škola (názov, adresa)	Základná škola Komenského Rveúca, Komenského 7, 050 01 Revúca
Stupeň vzdelania	primárne vzdelávanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1. ročník – 33 hodín ročne (1 hodina týždenne) 2. ročník – 33 hodín ročne (1 hodina týždenne) 3. ročník – 33 hodín ročne (1 hodina týždenne)
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia podoblasť náboženská výchova sa vyučuje ako náboženská výchova/náboženstvo Rímskokatolíckej cirkvi v Slovenskej republike, náboženská výchova/náboženstvo Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku, náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku, náboženská výchova/náboženstvo Pravoslávnej cirkvi na Slovensku, náboženská výchova/náboženstvo Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku a náboženská výchova/náboženstvo Cirkvi bratskej v Slovenskej republike.

Náboženská výchova Rímskokatolícka vedie žiakov k poznávaniu kresťanskej viery, rozvíja ich duchovné, morálne a hodnotové postoje a pomáha im formovať osobný vzťah k Bohu primerane ich veku. Prostredníctvom biblických príbehov, sviatkov, modlitby a liturgického života žiaci spoznávajú základné pravdy kresťanskej viery a učia sa uplatňovať kresťanské hodnoty v každodennom živote.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Pomenovať jedinečnosť človeka.
2. Porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha.
3. Poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha.
4. Komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu.
5. Opísať a pochopiť príbeh o Ježišom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní.
6. Prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna.
7. Chápať Cirkev ako miestne spoločenstvo a porozumieť bohoslužbám primeraným spôsobom.
8. Pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, pochopenie a porozumenie.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Náboženská výchova – Rímskokatolícka

Komponent 1: Boh a človek

Výkonový štandard – žiak vie, dokáže

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Vnímať svoju jedinečnosť a využívať pravidlá dobrej komunikácie pri budovaní vzťahov v rodine a spoločenstve. Vyjadriť radosť z Božieho stvorenia, vnímať jeho rozmanitosť a správať sa k nemu s rešpektom a úctou. Byť pozorný k potrebám svojich blízkych a aplikovať prvky vzájomnej pomoci a solidarity v každodenných situáciách.	Chápať modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom a objavovať spôsoby komunikácie medzi Bohom a ľuďmi.	Vnímať vieru ako súčasť života človeka a charakterizovať jej prejavy v konkrétnych situáciách.

Obsahový štandard

1. ročník – 1. celok: Sme deti Otca, témy
Svet, v ktorom žijem, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia – Ja a moja rodina – Ja a škola – Svet, v ktorom žijem. Boh – stvoriteľ a Otec – Boh je Stvoriteľ – Boh je nebeský Otec – Oslavujem Otca. Jedinečnosť Božieho dieťaťa, dary, schopnosti a zručnosti – Som jedinečné stvorenie – Rozprávam sa so svojím nebeským Otcom. Božia starostlivosť a skutky lásky – Boh mi dáva pomocníka – Boh nás učí rozdávať lásku.

2. ročník – 1. celok: Počúvame Boha Otca, témy
Komunikácia Boha s ľuďmi rôznymi spôsobmi – Boh k nám hovorí rôznymi spôsobmi – Boh k nám hovorí cez Sväté písmo. Komunikácia s Bohom v modlitbe – Ježiš nás učí hovoriť s Bohom ako Otcom – Modlitba. Komunikácia Boha s ľuďmi v dejinách prostredníctvom biblických príbehov – Prví ľudia v raji – Prví ľudia neposlúchli Boha – Povolanie Abraháma – Boh oslovuje Mojžiša – Boh sa prihovára k vyvolenému národu.
3. ročník – 1. celok: Moja viera v Boha, témy
Viera ako dôležitá súčasť ľudského života, viera prirodzená a nadprirodzená – Potrebujem vieru? – V akého Boha verím – Vyznanie viery. Božie pôsobenie cez sviatosti – Sedem sviatostí – Som Božie dieťa – krst.

Komponent 2: Ježiš Kristus

Výkonový štandard – žiak vie, dokáže

1.–2. ročník	3. ročník
Poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie. Prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah.	Opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany. Na základe Desatora rozlišovať medzi dobrom a zlom a prehodnocovať svoje správanie.

Obsahový štandard

1. ročník – 2. celok: Spoznávame Ježiša

Témy
Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet • Zvestovanie • Modlím sa k Panne Márii • Narodenie Ježiša • Traja mudrci • Ježišovo detstvo
Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove zázraky ako znamenia • Ježiš koná zázraky • Ježiš uzdravuje • Ježiš kriesi mŕtvych
Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania • Ježiš za nás trpel • Veľká noc – zmŕtvychvstanie • Veľká noc v našej rodine

2. ročník – 2. celok: Ježiš prináša radostnú zvesť

Témy
Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet • Ján Krstiteľ • Zvestovanie príchodu Ježiša • Narodenie Mesiáša
Začiatky Ježišovho verejného účinkovania • Ježišov krst v Jordáne
Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišovo učenie v podobenstvách • Ježiš učí v podobenstvách • Božie kráľovstvo je vzácne • Ježiš je dobrý pastier

3. ročník – 2. celok: Boh vedie svoj ľud

Témy
Stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany • Boh zachraňuje svoj ľud
Prikázania ako pravidlá pre život • Boh nám dáva prikázania • Pravidlá pre život s Bohom • Náš život podľa prikázaní

Komponent 3 a 4: Sväté písmo, Cirkev a sviatosti

Výkonový štandard – žiak vie, dokáže

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka.	Porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote.	Vnímať prítomnosť zla a hriechu vo svete a v svojom živote, prehodnotiť svoje správanie, uvedomiť si dôležitosť odpustenia.

Obsahový štandard

Ročník / tematický celok	Témy
1. ročník – 3. celok: Žijeme v Božej rodine	Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána“ • Nedeľa – deň Pána • Božia rodina – Cirkev • Kostol
2. ročník – 3. celok: Prijímame radostnú zvesť	Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana • Prinášam ovocie • Žijem ako kresťan Dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka • Dom na skale • Pozvanie na hostinu
3. ročník – 3. celok: Ježiš ponúka odpustenie	Zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu • Hriech – neposlušnosť voči Bohu Božie milosrdenstvo voči ľuďom, spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi • Márnotratný syn a milosrdný Otec • Zmierenie s Otcom Dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka • Sviatosť zmierenia – prostriedok odpustenia hriechov • Ježiš uzdravuje • Ježiš odpúšťa hriechy • Sviatosť zmierenia • Vzájomné odpustenie

Komponent 5: Kresťanský život

Výkonový štandard – žiak vie, dokáže

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách.	Chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista pri slávení nedele a sviatkov cirkevného roka.	Osvojiť si základné časti Svätej omše a porozumieť významu Eucharistie pre život kresťana.
Oboznámiť sa so základnými kritériami kresťanského života.		

Obsahový štandard

1. ročník – 5. celok: Učíme sa od Ježiša

Témy
Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným • Ježiš nás učí konať dobro • Chcem byť ako Ježiš
Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra • Mária – Mária pomocnica v rôznych situáciách • Svätí – Boží priatelia
Vzťah s Ježišom v každodennom živote • Deň s Ježišom

2. ročník – 5. celok: V Cirkvi žijeme radostnú zvesť

Témy
Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a Cirkvi • Ježiša chcú zabiť • Utrpenie Pána Ježiša • Zmŕtvychvstanie • Pán Ježiš odchádza do neba
Pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik Cirkvi • Zoslanie Ducha Svätého • Apoštoli pokračujú v Ježišovom diele
Náš život ako súčasť Cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva • Cirkev – Božia rodina • Patrím do Cirkvi – môj krst • V Cirkvi si navzájom pomáhame

3. ročník – 5. celok: Ježiš chlieb života

Témy
Hostina v biblických príbehoch, spojitosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou • Ježiš a Zachej • Zázrak rozmnoženia chleba • Posledná večera • Eucharistia – pokrm pre dušu
Obeta a hostina, základné časti svätej omše a význam Eucharistie • Ježišova obeta • slávime Veľkú noc • Na ceste s Ježišom • Obeta lásky • Svätá omša • Nedeľa – deň s Pánom
Dôležitosť života s Ježišom – základné kritériá kresťanského života • S Ježišom v každodennom živote